

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי" מתוך "דרך ישרה"

פרשת נח מסכת שבת דפים יא-יז

דרך ישרה תמצית הדף

דף יא

- א. הדינים להפסיק 1. מי שתורתם אומנותם, מפסיקים לק"ש ולא לתפילה. 2. אנו מפסיקין אף לתפילה. 3. העוסקים בעיבור השנה לא מפסיקים אפילו לק"ש.
- ב. אין לעמוד ברה"ר ולשתות מרה"י או איפכא שמא יוציא מרשות לרשות, ולאביי ה"נ בכרמלית ולרבא לא גזרינן גזירה לגזירה. והשמועות 1. אמרינן וכן בגת, לאביי קאמר דה"נ בגת שהיא כרמלית ש"מ דגזרינן, ולרבא איירי לענין חיוב מעשר בשותה מתוך הגת. 2. לא יצא החייט ביה"ש במחטו הוי גזירה לגזירה, ודחי בנוטל בידו. 3. לא יצא החייט במחט התחובה בבגדו, להו"א איירי בשבת עצמה, ולמסקנא אתי כר"י דמחייב אומן היוצא כדרך אומנותו לגבי חייט במחט, נגר בקיסם, סורק במשיחה, גרדי באירא, צבע בדוגמא, ושלחני בדינר.
- ג. איכא פלוגתא בברייתות לגבי זב שיצא בכיס שלו האם פטור או חייב חטאת, ומייתי במאי פליגי 1. כר"מ דאומן דרך אומנותו פטור, ודחי דזהו אורחיה. 2. בזב בעל ג' ראיות, ודחי דבעי לזיבה עבור ספירת הנקיים. 3. בו ביום שכבר ראה שלש, ודחי דצריך לזה בכדי להצילו מטינוף. 4. אתי כמ"ד שאינו מחשיב מה שנעשה לאצולי מטינוף לגבי הכופה קערה בכדי שלא ילקה הכותל, ודחי דהכא הזב רוצה שהכלי יקבל את המשקין והוי כעריבה שירד הדלף לתוכה. 5. למסקנא פליגי במח' ר"י ור"ש במלאכה שאצל"ג.

דף יב

- א. אמרינן במשנה ולא יפלה את כליו, ומפרשינן את הדינים בכינים 1. בעי אי המשנה איירי ביום והחשש שמא יהרוג כינה או בלילה ושמא יטה, ופשט דהוי משום שמא יטה דומיא דלא יקרא לאור הנר. 2. אסור להבחין לאור הנר בין בגדי גברים של בני מחוזא לבגדי נשים זקנות משום דהוו דומין. 3. אין פולין ברה"ר מפני הכבוד, וה"נ אין להקיא ברה"ר. 4. נטילת הכינה, לת"ק שרי למלול אך יזהר שלא יהרוג, לאבא שאול נוטל אבל לא ימלול שמא יהרוג, ולרבה שרי אף להרוג. 5. הריגת מאכולת בשבת, ב"ש אסרי וב"ה שרו.
- ב. השמועות בחולה 1. ב"ש אסרי בשבת לבקר חולים ולנחם אבלים וב"ה שרו, וכן פליגי אי שרי לשדך התינוקות וללמדם ספר ואומנות. 2. הנכנס לבקר חולה אומר שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבא. 3. המתפלל על החולה צריך לערבו בתוך שאר חולי ישראל. 4. איכא שכינה למראשותיו של החולה, להכי שרי לבקש עליו בלשון ארמי, ויש לשבת לפניו באימה, וילפינן שהקב"ה סועד את החולה וזנו.
- ג. אסרינן לקרוא בשבת לאור הנר שמא יטה, והדינים 1. האיסור אפי' שהנר גבוה. 2. שרי בשני בני"א אם עוסקים בענין אחד ובמדורה אסור. 3. אדם חשוב שרי, ואם משים עצמו כהדיוט על ד"ת כגון רבי ישמעאל אסור. 4. שרי לשמש לבדוק כוסות כשאינו קבוע או בקבוע ובנר של נפט,

ופליגי בדין שמש שאינו קבוע בנר של שמן. 5. החזן מסדר רק ראשי פרשותיו. 6. שרי לתינוקות לסדר לל"ק רק ראשי פרשות ולל"ב אף לקרות כיון דאימת רבן עליהן.

צ"ק יג

א. אסרינן לזב לאכול עם הזבה משום הרגל עבירה, וה"נ אסרינן לזב פרוש לאכול עם זב ע"ה ומפרשין 1. שמא ירגילו אצלו. 2. שמא יאכילנו דברים טמאין. 3. למסקנא דברים שאינם מתוקנין. 4. או שמא יאכל אצלו בימי טהרתו.

ב. בעי האם מותר לישן עם אשתו נדה בבגדים דאיכא דיעות ושינוי, והשמועות 1. ב"ה אסרי להעלות על השלחן עוף וגבינה, ודחי דליכא דיעות. 2. שתי אכסנאין אוכלין בשר וגבינה על שלחן אחד, ובעי למידחי דאם מכירין אסור, ודחי דליכא שינוי. 3. לא יאכל הזב עם הזבה, דחי דליכא שינוי. 4. למסקנא אסרינן מהיקש נדה לאשת רעהו. 5. לרבי פדת שרי כיון שהתורה אסרה בנדה דווקא קורבה של תשמיש, ואמרינן דבעריות כל קורבה אסורה כדיני ההרחקות בנוזר. 6. מייתי דהיה תלמיד שמת בעוון זה שבימי ליבונה של אשתו לא נהג הרחקות כראוי.

ג. חנניה בן חזקיה 1. בעליתו דרש את ספר יחזקאל. 2. לשם עלו תלמידי שמאי והלל ונמנו ורבו וגזרו י"ח דבר. 3. הוא כתב את מגילת תענית, ואנן לא כתבינן משום דאיננו מספיקין, אין שוטה נפגע, אין בשר המת שבחי מרגיש באזמל.

צ"ק יד טו

א. בגזירת י"ח דבר גזרו דין שלישי לטומאה לגבי שאם יגעו בתרומה תפסל מאכילה, והטעם 1. האוכל מאכל שהוא ראשון לטומאה. 2. וכן האוכל שני לטומאה, והטעם שמא יכניס גם משקי תרומה עמהם. 3. שותה משקין טמאין, שמא יהיו בפיו יחד עם מאכלי תרומה. 4. טמא שטבל גם במים שאובין, מכיון שטבלו במי מערות סרוחין ושמא יטעו מה מטהר. 5. נפלו ג' לוגין מים שאובין על הטהור, בכדי להעמיד את הגזירה הנ"ל. 6. תרומה הנוגעת בספר, משום שהצניעו מאכלי תרומה אצל ס"ת. וכן ידים שנגעו בספר, כיון דאסור לאחוז ס"ת ערום. 7. ידים, כיון שהם עסקניות. שלמה גזר לקדשים, שמאי והלל גזרו לתרומה ולא קבלו, ולבסוף קבלו מתלמידיהם. 8. אוכלים שנטמאו במשקים שנגעו בידים, אטו משקין שנגעו בשרץ. 9. כלים שנטמאו במשקין שנגעו בשרץ, אטו משקה הזב. וכן טבול יום דינו שפוסל תרומה בנגיעתו אלא דזהו מדאורייתא.

ב. הדברים שנחלקו שמאי והלל עצמם 1. שיעור הפרשת חלה קב או קבים קמת, ולהלכה ה' רבעים ורבי יוסי מוסיף ועוד. 2. שיעור מים שאובין לפסול מקוה הין או ט' קבין, ולהלכה ג' לוגין. 3. אשה שמצאה שהיא נטמאה דיה שעתה או מפקידה לפקידה, ולהלכה ממעטת מפקידה ולא יותר מעת לעת. 4. פליגי בסמיכה ביו"ט, ולא נמנה משום דאיכא אחריני שנחלקו בזה. 5. האם הבוצר לגת מכשיר, והתם הלל שתיק.

ג. הגזירות בארץ העמים 1. יוסי ויוסי גזרו לתלות על גושה. 2. רבנן דשמונים שנה גזרו תליה אף על אוירה. 3. באושא גזרו אגושא לשרוף ואוירה נשאר לתלות.

צ"ק טז

א. דיני כלי זכוכית 1. רבנן גזרו בהם טומאה דומיא דכלי חרס משום שברייתן מהחול. 2. יש להם טהרה במקוה ודלא ככלי חרס, איירי שהטיף לה אבר וכמ"ד דהולכים אחר המעמיד. 3. נטמאין מגבן כיון דיש להו תקנה בנשתברו, ולרב אשי משום שנראה תוכו כברו. 4. ליכא בהו טומאה ישנה, כיון שטומאתן מדרבנן, ולרב אשי כיון דדינם ככלי חרס. 5. פשוטיהן אינם מטמאין, להיכרא דלא ישרפו עלייהו תרומה, ולרב אשי כיון דדינם ככלי חרס.

ב. טעם גזירת טומאה ישנה בכלי מתכות 1. למ"ד דוקא בטומאת מת, בכדי שלא תשתכח תורת מי חטאת. 2. למ"ד דגזרו בכל הטומאות, חיישין שמא לא יקבנו כראוי או שמא יאמרו דסגי טבילה בת יומא, ואיכא בינייהו דרציפניהו.

ג. דין המניח כלים תחת הצנור 1. הניח בקישור עבים ואח"כ ירדו גשמים לכו"ע פוסל. 2. הניח

בפיזור עבים ואח"כ נתקשרו אינו פוסל. 3. הניח בקישור ונתפזרו ואח"כ נתקשרו, לב"ה בטלה מחשבתו, לר"מ ב"ה הודו לב"ש, ולרבי יוסי פליגי.

צדף יז

א. בגזירת י"ח דבר איכא תשעה דברים הפוסלים את התרומה כדלעיל, והנוספים לשיטת רש"י 10. המניח כלים תחת הצנור אליבא דר"מ ודלא כרבי יוסי. 11. לר"ע כל המטלטלין מביאים בעובי המרדע טומאת אהל על האדם הנושאן משום דגזרו הקיפו משום עביו, ודלא כר"ט, ואליבא דרבי יוסי ור"ט אף גזירת בנות כותים נדות מעריסתן. 12. ענבים שנבצרו לגת הוכשרו לקבלת טומאה. 13. גידולי תרומה תרומה, להו"א בתרומה טהורה ביד ישראל, ולמסקנא בטמאה ביד כהן. 14. מי שהחשיך בדרך נותן כיסו לנכרי, ולא יוליכנו פחות פחות מד"א. 15. פתן ושמנן של גויים משום יינן, יינן משום בנותיהן, וייחוד עם בנותיהן משום חתנות. 16. תינוק נכרי טמא בזיבה משום משכב זכור. 17. אין פולין. 18. אין קורין לאור הנר. ולתוס' אף איסור אכילת הזב עם הזבה, ומורידים חד מהנך.

ב. הטעם שגזרו טומאה על הבוצר לגת. 1. שמא יבצרנו בקופות טמאות, למ"ד כלי טמא מכשיר אף היבא דלא אחשביה. 2. שמא יבצרנו בקופות מזופפות. 3. גזירה משום האשכולות הנושכות. 4. סוחט אשכול ונשאר משקה טופח.

שאלות לחזרה ושינון

א דף יא

א. חנניה בן חזקיה (3)
א דף יד-טו

א. הדינים לגבי להפסיק לק"ש ותפילה (3)

ב. המח' בשתיה בכרמלית, והשמועות (3)

ג. המח' בזב שיצא בכיס שלו, ובמאי פליגי (5)

א דף יב

א. הדינים בכינים (5)

ב. השמועות בחולה (4)

ג. הדינים בקריאה לאור הנר (6)

א דף יג

א. מ"ט אסרו על זב פרוש לאכול עם זב ע"ה (4)

ב. השמועות אם מותר לישון עם אשתו נדה בבגדים

ג. (6)

א. גזירות י"ח דבר לגבי שלישי לטומאה (9)
ב. הדברים שנחלקו בהם שמאי והלל עצמם (4)
ג. השתלשלות הגזירות על ארץ העמים (3)
א דף טז

א. דיני כלי זכוכית ומ"ט (5)

ב. טעם גזירת טומאה ישנה בכלי מתכות (2)

ג. דין המניח כלים תחת הצנור (3)

א דף יז

א. שאר גזירות י"ח דבר (9)

ב. הטעם שגזרו טומאה על הבוצר לגת (4)

צאת לאור בס"ד בסדרת "דרך ישרה" מסכתות:

ברכות עם מחודדין בפ"ד.

שבת מהדורה חדשה.

עירובין

סוכה

מגילה-פורים עם מדרש,

תוספתא, ותמצית מחיר יין לרמ"א

גיטין

קידושין - עם תורתך שעשועי,

סימני הדף, ותוספתא

מנחות

חולין

בכורות עם הקדמות ומושגים

ערכין-תמורה

כריתות-מעילה

נדה

וכן הלאה, כסדר ה'דף היומי'

בבא קמא

בבא מציעא

בבא בתרא א-ב

סנהדרין א-ב עם "יש סדר

לגמרא" ותמצית כל המסכתא.

מכות שבועות

עבודה זרה הוריות עם

מחודדין בפ"ד

זבחים

צאת להשיג בטלפון 03-6168653 מחיר כל חוברת על הש"ס: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי

כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.

בחקותין אשתעשע - על תרי"ג

מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.

עתים לתורה - לוחות ללימוד יומי

לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.

שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.

קיצור חרדים מנוקד ומסודר.

קיצור אלשין רות

קיצור אלשין אסתר

קיצור אלשין איכה

בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.

באהבת תשגה תמיד - שיחות

באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון

רבי בונים שרייבר שליט"א.

איזוהי זון ישוה - כיצד ללמוד

לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.

הקדמות ומושגים - סדר קדשים,

ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.

|| ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~2~

המערכת